

Ur socialdepartementets budgetförslag 1967—1968

Översikt

Socialdepartementet slukar nära en tredjedel av statsbudgeten 1967—1968, som trots hård prutning ökar med 2,7 miljarder till över 36 miljarder kronor. Produktionen väntas öka med 4 procent mot 3 procent detta budgetår.

Samhället satsar nära 15 procent av bruttonationalprodukten eller 18 miljarder på socialpolitiken. Däri är inräknade anslag på andra huvudtitlar samt kommuners och landstings insatser. Via socialdepartementet går drygt hälften — 9 900 miljoner kronor föreslås, en ökning med 800 miljoner och en fördubbling på fem år.

Den allmänna försäkringen — sjukförsäkring, folkpension och ATP — samt stödet till barnfamiljerna, sociala serviceåtgärder, hälso- och sjukvård, de sociala vårdområdena och arbetarskyddet är de-

partementets huvudområden. Sedan mentalvården överförs till landstingen faller nu på statens lott inom sjukvården huvudsakligen läkarutbildning, forskning och planering.

Större nyheter

Folkpensionerna höjs 1 juli 1967 med 170 kr för ensam och 260 för pensionärspär. Ett nytt värdesäkringssystem införs. Utbyggnaden av åldringsvården fortsätter.

Barnbidragen ändras inte. Stödet för samhällets barntillsyn ökar. Allmän hälsokontroll av barn i fyraårsåldern har utretts i socialdepartementet och förslaget har sänts på remiss. Minst en kontroll av varje barn i förskolåldern är målet.

Först nästa år kommer eventuellt förslag om allmän tandvårdsförsäkring. Folk tandvården skall ut-

Sammanställning av socialdepartementets budget 1967—1968

Sammanställning av socialdepartementets drift- och kapitalbudget 1967—1968

	Anvisat 1966/67	Förslag 1967/68	Förändring
DRIFTBUDGETEN			
A. Socialdepartementet m. m.	8,2	9,0	+ 0,8
B. Allmän försäkring m. m.	5 465,4	6 059,9	+ 594,5
C. Ekonomiskt stöd åt barnfamiljer ..	1 874,2	1 884,0	+ 9,8
D. Sociala serviceåtgärder	107,4	146,1	+ 38,7
E. Myndigheter inom hälso- och sjukvård samt socialvård m. m.	63,4	70,3	+ 6,9
F. Öppen hälso- och sjukvård	59,1	59,4	+ 0,3
G. Universitetssjukhus m. m.	234,2	282,0	+ 47,8
H. Övrig sjukhusvård m. m.	841,3	952,9	+ 111,6
I. Ungdomsvård m. m.	41,7	49,3	+ 7,6
J. Nykterhetsvård m. m.	88,7	101,6	+ 12,9
K. Viss rehabiliteringsverksamhet	78,8	89,0	+ 10,2
L. Arbetarskydd och arbetsmedicin ..	14,3	16,3	+ 2,0
M. Internationell samverkan	5,2	6,3	+ 1,1
N. Diverse	42,4	29,7	— 12,7
Summa för driftbudgeten	8 924,3	9 755,8	+ 831,5
KAPITALBUDGETEN			
Statens allmänna fastighetsfond	30,3	28,7	— 1,6
Statens utlåningsfonder	20,0	25,0	+ 5,0
Fonden för låneunderstöd	84,3	68,8	— 15,5
Summa för kapitalbudgeten	134,6	122,5	— 12,1
Totalt för socialdepartementet	9 058,9	9 878,3	+ 819,4

redas först. Sjukförsäkringsutredningens förslag om läkemedelsförmånerna är inte moget för proposition i år. I en särskild proposition kommer förslag om yrkesskadeförsäkringen. Nästa år utlovas en familjepolitisk reform efter utredningsförslag i år. Detsamma gäller frågan om barndaghemmen.

Särskild proposition aviseras i år om hälso- och socialvårdens centrala administration. Likaså kommer förslag om koncentration av den centrala rationaliseringsverksamheten i sjukvården.

Statens bakteriologiska laboratorium får en särskild sektion för bakteriologisk kontroll av läkemedel och steriliseringskontroll av engångsförpackningar för sjukhus. SBL skall vidare utöka testprogrammet med prov från gravida för att upptäcka latent urinvägsinfektioner och utvidga PKU-undersökningarna så att även tyrosinemi kan avslöjas i prov från barnavårdscentralerna. Folkhälsoinstitutet får ökade resurser för kvicksilverkontroll i fisk.

Sju nya läkartjänster och 70-talet andra tjänster föreslås vid statens undervisningssjukhus. Möjligheterna till kortare läkarutbildning fram till med. lic. skall redovisas i år och tilläggsutbildningen för läkare, tandläkare och sjuksköterskor med utländsk examen utökas.

60 nya tjänster föreslås vid ungdomsvårdsskolorna. En kartläggning görs av skolornas klientel. Regeringen begär rätt att få lägga ner någon skola efter utredning.

Inom nykterhetsvården ökas platsantalet med 210 vid enskilda vårdanstalter och inackorderingshem. Det blir 90 färre platser vid de erkända anstalterna. De allmänna rustas upp. Driftsbidraget till erkända och enskilda vårdanstalter föreslås höjt 20 procent till totalt 53 kr per vård dag. En omprövning av vårdformen skall göras med 1964 års nykterhetsvårdsutredning som grund.

Allmän försäkring

Samhällets insatser inom den allmänna försäkringen beräknas till 10 miljarder kronor, en fördubbling på fem år. 6 miljarder går via socialhuvudteln.

Folkpensioner

Höjningen 1 juli 1967 — motsvarande skedde 1 juli 1966 — innebär att folkpensionen för ensam blir 4 840 och för pensionärspar 7 540 kr. 25 000 fler pensionärer beräknas för budgetåret 1967—1968. Folkpensionsanslaget ökar med 560 miljoner till 5,5 miljarder, inklusive kommunalt bostadstillägg till 6,1 miljarder. Senare proposition skall föreslå att pensionen varierar efter basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, inte som nu efter index.

Sjukförsäkring

Statsbidraget till sjukförsäkringen ökar 25 miljoner till 480 miljoner kronor. Totalkostnaden beräknas till 3,300 miljoner — höjningen är 900 miljoner, varav 700 miljoner beror på sjukförsäkringsreformen.

Riksförsäkringsverket får bara två av 42 begärda nya tjänster. Lönekontot ökar med 2,3 miljoner till 19 852 000 och omkostnaderna med 10 000 till 3 490 000 kronor.

Stöd åt barnfamiljer m. m.

Stödet beräknas till 2 200 miljoner nästa budgetår. Utredningar pågår om familjepolitiken och barndaghemmen och reformförslag kan väntas om ett år.

Barnbidraget blir oförändrat 900 kr per barn och år. Man räknar dock med 20 000 fler barn, därav 6 000 invandringsöverskott, och anslaget ökar med 20 miljoner till 1 595 miljoner kronor.

Anslaget till familje- och pensionärsbostadsbidrag beräknas minska med 10 miljoner till 225 miljoner kronor. Utredningar har visat att åtskilliga familjer som kunde fått familjebostadsbidrag inte sökt — troligen på grund av bristande kännedom om villkoren. Bostadsstyrelsen skall öka informationen. Inkomststreckat borde höjas, anser styrelsen men väntar på förslag från familjepolitiska kommittén.

Sociala serviceåtgärder

Social hemhjälp

Kommunerna anser det möjligt att ytterligare öka hemhjälpens verksamheten. Statsbidraget ökar därför med 25 miljoner till 85 miljoner kronor. Fyra fem-

tedelar av denna hjälp till åldringar och handikappade lämnas av hemsamariter, resten av hemvårdarinnor.

Barnstugorna

Statens bidrag till nya barnstugor utgår med högst 5 000 kr per plats. Bidraget ökas med 8 miljoner till 22 miljoner. Driftsbidraget ökar också — med 4 miljoner till 28 miljoner kronor. Socialstyrelsen ville också höja bidragens storlek — departementschefen sa nej.

Hälso- och sjukvård samt socialvård

Socialdepartementets sjukvårdsdelegation skall sammanställa informationer om sjukvårdsresurserna och den planerade utbyggnaden. Dessa undersökning skall också ge en grundval för en fortlöpande registrering av sjukvårdsplanerna. Delegationen gjorde förra året en prioritering av byggplanerna. Resultatet blev att 60 procent av de byggen för kroppsjukvården som får startas före 1968 är sjukhem för långtidsvård och 25 procent kliniker vid undervisningssjukhusen, medan 15 procent kommer på lasarett och annan akutsjukvård.

Centrala myndigheter

Socialstyrelsen och medicinalstyrelsen berörs båda av regeringens ställningstagande till utredningsförslag till omorganisation. Proposition kommer i år, lovar departementschefen. Preliminärt upptas i budgeten socialstyrelsens löner till 4,9 miljoner (ökning 619 000) och omkostnader till 600 000 (ökning 40 000). Motsvarande för medicinalstyrelsen är 9,4 miljoner (ökning 1 330 000) och 1,3 miljoner (oförändrat).

Rationaliseringsorgan

Även här utlovas en omorganisation. Frågan hopkopplas också med socialvården genom att behovet av samplanering mellan sjukvård och socialvård understryks.

Centrala sjukvårdsberedningen (CBS) får preliminärt 2 miljoner till löner (ökning 290 000) och 250 000 till omkostnader (ökning 5 000). Till rådet för sjukhusdriftens rationalisering (SJURA) — i

budgeten finns SJURA inte kvar som särskild punkt, anslaget går bara till "viss rationaliseringsverksamhet inom sjukvården" — anslås preliminärt oförändrat 1,8 miljoner. Socialdepartementet och sjukvårdhuvudmännen, som har ett eget centralt rationaliseringsorgan i landstingsförbundets organisationsavdelning, prövar gemensamt hur man skall samordna arbetet vid reformen.

Ungdomsvård

Det finns 24 ungdomsvårdsskolor med omkring 1 000 vårdplatser och 800 anställda. Socialstyrelsen begärde 155 nya tjänster (främst gällde det vård- och tillsynspersonal) men endast 60 nya föreslås av departementschefen. 25 skall täcka ökat behov vid arbetstidsförkortningen. Löneanslaget ökar med 5 238 000 till 26 586 000 och omkostnaderna med 1 148 000 till 7 848 000 kronor.

Förstärkt hälsovård behövs vid de större skolorna, där alkohol- och narkotikamissbruk är vanligast. Vid Ryagården pågår försök med nya arbets- och behandlingsformer. En överläkar- och en underläkartjänst vid Lövsta har inte kunnat besättas — tjänsterna föreslås flyttade till andra skolor.

Vården utom skola har ökat i betydelse. Anslaget förblir dock 4 miljoner och socialstyrelsen får nej till begäran att införa försök med medicinsk-psykologisk behandling enligt utredningsförslaget i Östergötland och Göteborg.

Nykterhetsvård

Öppna och frivilliga vårdformer skall få ökade resurser. Statsbidraget till nykterhetsnämnderna höjs med 6 miljoner till 44 miljoner kronor. Länkrörelsen får 100 000 kr ytterligare, totalt 700 000 kronor och av detta skall bidrag också kunna utgå till organisationer för tidigare läkemedelsmissbrukare. Socialstyrelsen avser att ge Riksförbundet för hjälp åt läkemedelsmissbrukare 50 000 kr.

Antalet platser vid allmänna vårdanstalter beräknas minska med 60 till 2 072 under budgetåret — efterfrågan minskar särskilt vid erkända anstalter — men öka med 110 vid enskilda till 641 och med 100 till 651 vid inackorderingshemmen. Salberga och Hagbyhemmet läggs ner.

Till statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare

föreslås 16 nya tjänster. Löneanslaget ökar med 1 543 000 till 8 772 000 och omkostnaderna med 175 000 till 4 045 000 kronor.

Bidraget till de erkända och enskilda vårdanstalterna samt inackorderingshem ökas med 4,1 miljoner till 42,8 miljoner. Garantibidraget höjs med 6 kr till 31 kr per dag och vårdplats. Möjlighet till högre bidrag finns.

Mentalsjukvården

Den psykiatriska sjukhusvård som fortfarande ligger under staten kostar 16 miljoner i löner och 3,7 miljoner i omkostnader. Proposition aviseras om nya rättspsykiatriska kliniker i Uppsala och Lund.

Även sedan landstingen nu övertagit den övriga mentalsjukvården skall staten svara för viss utbyggnad och utrustning till sådana sjukhus samt driftsbidrag. 50 miljoner anslås till byggandet av kliniker för psykiskt sjuka, 7 miljoner till utrustningen och 605 miljoner i statsbidrag till driften. Budgetåret 1966 — 1967 anslogs ungefär hälften av dessa belopp, eftersom reformen genomfördes mitt i budgetåret. Till detta kommer nu bidrag till den psykiatriska sjukvården i Stockholm, Göteborg, Malmö med 165 miljoner kronor preliminärt. Avtalet med dessa städer hade inte nått regeringen när beräkningarna gjordes.

Ett statsanslag till sjukvården utgår för första gången. Det är "bidrag till viss hälso- och sjukvård" — ett statsbidrag som ersätter 20 olika drift- och anordnandebidrag till vissa vårdgrenar i hälso- och sjukvården. 73 miljoner föreslås.

6 miljoner anslås oförändrat i bidrag till anordnande av särskolor och vårdanstalter för psykiskt efterblivna och till driften av särskolorna 17 miljoner, en minskning med 3,3 miljoner, som beror på omflyttning av vissa bidrag till tidigare nämnda samlingsbidraget.

Rehabiliteringsverksamhet

Statens totala insatser för hjälp åt handikappade ökar med 150 miljoner till 1 300 miljoner kronor. Däri ingår förtidspensioner m. m., utbildning, arbetsvård och bostäder samt socialdepartementets anslag. Dessa höjs med 10 miljoner för hjälpmedel, vissa institutioner för handikappade, invalidi-

tetsförebyggande åtgärder och bidrag till organisationer.

Statens arbetsklínik får ökat anslag med 130 000 till 980 000 kronor. Till invaliditetsförebyggande åtgärder går 25,3 miljoner (ökningen 1,2 miljoner), varav Svenska centralkommittén för rehabilitering (SVCR) får 100 000 för forskning och utvecklingsarbete för proteser åt neurosedynskadade barn. Riksförsäkringsverket fördelar 25,2 miljoner för vård och undersökning.

Bidraget höjs med 5 miljoner till 33 miljoner för statsbidrag till ortopediska hjälpmedel, elektriska hjärtstimulatorer och talapparater samt hjälpmedel som underlättar handikappades dagliga liv. Till hörapparater föreslås oförändrat 7 miljoner. SVCR:s anslag höjs med 50 000 till 425 000 kronor och till De handikappades riksförbund föreslås 1 miljon, en höjning med 100 000 kronor. DHR hade begärt 1,49 miljoner. Hörselfrämjandet får 265 000 (minskning 150 000 genom att staten övertar rehabiliteringen för vuxna hörselskadade). De blindas förening får ökning med 250 000 till 1 650 000 kr.

Arbetskydd, arbetsmedicin

Fortsatt etappvis utbyggnad av arbetsmedicinska institutet föreslås. Yrkesinspektionen förstärks så att besöken på arbetsplatserna kan göras tillräckligt ofta.

Arbetsmedicinska institutets tjänster ökar med 7 till 105 och lönerna med 542 000 till 3 342 000 kronor. Omkostnaderna blir oförändrade 780 000 kronor. 260 000 till utrustning har prutats bort.

Allmän hälsovård

Till arbortförebyggande åtgärder anslås 520 000 kr, en ökning med 30 000. Försök med familjerådgivning — 17 byråer har tidigare fått statsbidrag och fler väntas — får statsbidrag med 200 000. 1,3 miljoner föreslås i bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård.

Allmän hälsokontroll

900 000 kronor — ökning 100 000 — föreslås i statsbidrag till skärmbildsundersökning och försöksverksamheten med allmän hälsokontroll i Värmland. Resultatet av denna redovisas i sommar. Me-

dicinalstyrelsen begärde bidrag till handikappförebyggande hälsokontroll av 4-åringar i Lund och liknande verksamhet i Göteborg. Departementschefen avser att ge försöken engångsbidrag ur arvsfonden. Som nämnts undersöks inom departementet möjligheten till allmän hälsokontroll av förskolebarn.

Statsbidrag till åtgärder mot utbredning av könsjukdomar ökas med 100 000 till 3,3 miljoner. Frekvensen av könssjukdomar, särskilt gonorré, fortsätter öka speciellt bland de yngre.

Till skyddsympningar mot difteri, polio, och smittkoppor föreslås 5,9 miljoner. Man övergår till steril engångsmateriel vid ympningen.

Hälsovårdsupplysning

En av de kraftigaste prutningarna i socialbudgeten drabbar medicinalstyrelsens förslag till hälsovårds-

upplysning. 1,9 miljoner begärdes, bara 900 000 tillstyrktes av departementschefen. Upplysningsverksamheten bör bedrivas i ungefär oförändrad omfattning, anser departementschefen, som endast tillstyrker ökning med 100 000 kr. Och regeringen "bör liksom hittills äga besluta om den närmare fördelningen av tillgängliga medel".

I medicinalstyrelsens upplysningsprogram anslogs bl. a. 500 000 kronor till upplysning om ris-ker förenade med stimulantia. 530 000 begärdes till förebyggande av sjukdom och olycksfall.

Till folktandvården anslås 11,7 miljoner — en ökning med 100 000.

Anslagsökningen till nordiska hälsovårdshögskolan blir 154 000 kr och totalanslaget 718 000. En kurs på en månad för sjukhusadministratörer skall ordnas på försök.

MADRASSER med garanti för KVALITÉ

ULVEX skumgummimadrasser,
kuddar och plattor

VIDEX polyetermadrasser,
kuddar och plattor

Vid anbudsinfordran eller kompletteringsköp ring eller tillskriv oss — det lönar sig.

Kontakta vår herr Pelle Lindman.

ULVSUNDA GUMMIFABRIKS AB
BROMMA 08/26 25 60

Begär vår rekvisitionslista för enklare beställning av individuella recept- och kvittoblanketter. Ni får snabb leverans och förstklassigt arbete. Ring gärna in Er order. Frk Gustafsson, som noterar Era önskemål, träffas på tel. 0300/116 00.

fotoprint

TRYCKERIAKTIEBOLAGET FOTOPRINT
Kungsbäck Telefon 0300/110 00 -1 -2
Blankettavd. 116 00.

Leverantör av trycksaker till bl. a. landsting, sjukhus och privatpraktiserande läkare.